

Udskriftsdato: 2. januar 2026

KEN nr 9284 af 30/01/2008 (Historisk)

Forbud mod anvendelse af udstyr til sandblæsning.

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Arbejds miljølagenævnet, j.nr. 5900134-07

Forbud mod anvendelse af udstyr til sandblæsning.

Resumé

Arbejdstilsynet konstaterede den 27. marts 2007, at en virksomhed anvendte sandblæsningsudstyr, der ikke var forsynet med en dødmandsknapfunktion, som ville stoppe processen, hvis knappen blev sluppet. På blæserens studs var monteret en stophane som afbryder. Hanen skulle drejes for at stoppe processen.

Arbejdstilsynet vurderede at der var en betydelig overhængende fare for tilskadekomst i tilfælde af, at luftslangen blev tabt og luft/sandstrømmen ikke blev afbrudt med det samme. Arbejdstilsynet nedlagde derfor forbud mod at benytte udstyret.

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets forbud.

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 29. januar 2008 behandlet Deres klage over Arbejdstilsynets forbud den 27. marts 2007 mod at foretage sandblæsning uden dødmandsbetjening.

Nævnet traf følgende

AFGØRELSE

Arbejdsmiljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at der ikke må foretages sandblæsning med et anlæg, der ikke er forsynet med dødmandsknapfunktion.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder således Arbejdstilsynets afgørelse af den 27. marts 2007.

BEGRUNDELSE

Arbejdstilsynet konstaterede den 27. marts 2007, at De var i færd med at sandblæse sokkel og vægge på en bygning på byggepladsen, [adresse udeladt].

På blæserens studs var monteret en stophane som afbryder. Hanen skulle drejes for at stoppe strålen. Der var ingen dødmandsknapfunktion, som afbrød strålen, når pistolens betjeningsanordning blev sluppet.

De har oplyst, at Deres anlæg overholder de lovmæssige krav. De henviser i den forbindelse til et to-strengs-anlæg og tvillingslange.

Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges. Det fremgår af arbejdsmiljølovens § 45.

Et teknisk hjælpemiddel skal være konstrueret, udført og udstyret således, at betjening af det kan udføres uden fare for sikkerhed eller sundhed, og uden at andre udsættes for fare. Det fremgår af § 23, stk. 1 i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler.

Arbejdstilsynet vurderer, at der er overhængende fare for tilskadekomst i tilfælde af, at den, der betjener et sandblæsningsanlæg, taber slangen uden at luft/sandstrømmen bliver afbrudt med det samme. Arbejdstilsynet har derfor i At-vejledning D.2.1 fastsat regler om, at et sådant anlæg skal have en dødmandsknapfunktion, som afbryder strålen, når pistolens betjeningsanordning bliver sluppet.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at et sandblæsningsanlæg af den type, som De betjente den 27. marts 2007, er til fare for Dem eller andre, hvis det ikke er forsynet med en dødmandsknapfunktion. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at hvis De taber slangen, vil strålen fortsætte og få slangen til

ukontrollabelt at bevæge sig. Både den, der betjener anlægget og andre, vil kunne blive ramt både af slangen og af strålen.

På den baggrund finder Arbejds milj øklagenævnet, at det var korrekt af Arbejdstilsynet at nedlægge forbud mod brugen af sandblæsningsanlægget.

For så vidt angår Deres bemærkning om to-strengs-anlæg og tvillingslange kan oplyses, at Arbejdstilsynet ikke tillader enstrengt luftstyring, hvilket fremgår af At-vejledning D.2.1, punkt 1.1, og at Arbejdstilsynet herudover kræver dødmandsknapfunktion.

R E G L E R

Arbejds milj øklagenævnet henviser til

- § 45 samt § 77, stk. 2, nr. 2 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005
- § 23, stk. 1 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

Kopi til

- Arbejdstilsynet, Tilsynscenter 4, Postboks 1228, 0900 København C

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

1. Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

...

Kapitel 7

Tekniske hjælpemidler m.v.

§ 45. Maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Stk. 2. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 46. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler m.v., herunder om

- 1) konstruktion, udførelse, opstilling, anmeldelse og afprøvning,
- 2) forelæggelse for Arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse af planer for konstruktion, udførelse og opstilling,
- 3) godkendelse fra Arbejdstilsynet af et teknisk hjælpemiddel m.v., før det overdrages eller overlades til brugeren eller tages i brug,
- 4) anvendelse, vedligeholdelse og pasning.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. ...

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr 670 af 7. august 1995 og 832 af 27. november 1998

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

...

§ 5. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

§ 6. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler

...

Kapitel 3

Andre maskiner og øvrige tekniske hjælpemidler

Konstruktion, fremstilling, udstyr og udformning

...

§ 23. Et teknisk hjælpemiddel skal være konstrueret, udført og udstyret således, at betjening af det kan udføres uden fare for sikkerhed eller sundhed, og uden at andre udsættes for fare.

Stk. 2. ...

2. Arbejdstilsynets vejledning

At-vejledning D.2.1

Marts 2000

Sandblæsning

Vejledning om sandblæsning med tør fristråle i kabine og hal samt udendørs sandblæsning, herunder bygge- og anlægsarbejde

...

1. Generelle forhold

1.1. Fælles for al sandblæsning

...

Sandblæsestrålen skal afbrydes, når pistolens betjeningsanordning slippes (dødmandsknapfunktion). ...